

Tageldimde	Middlegate	
	17.09 → 17.12 '23	
	EXPO	vr-za-zo 10:00-17:00
	de Halle <small>Markt 1 Geel</small>	Jan Hoethuis <small>Pas 204 Geel</small>
	AB-gebouw <small>Site OPZ</small>	CC de Werft <small>Werft 32 Geel</small>
	<small>curatoren</small> Philippe Van Cauteren Pierre Muylle	
		
		
		

LESMAF

TAGELDIMDE/MIDDLEGATE

Lager onderwijs

Lesmap

Tageldimde/Middlegate

Hallo juf, meester, directie en cultuurliefhebber

Zaterdag 17 september opende de derde editie van de expo **Tageldimde/Middlegate** officieel zijn deuren. Deze derde editie werd gecureerd door Pierre Muylle en Philippe Van Cauteren en vindt plaats op vijf locaties in Geel: CC de Werft, de Halle, Jan Hoethuis, Het Badhuis en het AB-gebouw op de site van het OPZ.

De expo toont zowel werken van gekende kunstenaars uit het binnen- en buitenland, als van patiënten uit de psychiatrisch zorg. Om het onderscheid tussen beide groepen te laten vervagen, zijn de kunstwerken niet voorzien van een label met de naam van de kunstenaar of de titel en datum van het werk. Dit geeft de bezoeker de vrijheid om te kijken, om na te denken, om te genieten en om kritisch te zijn over de kunstwerken.

"Middlegate toont werken van kunstenaars die mensen zijn en van mensen die kunstenaar zijn." – Philippe Van Cauteren

We nodigen jullie graag uit om Middlegate samen met je leerlingen te ontdekken.

Met deze lesmap willen we een hulpmiddel aanreiken om samen met je leerlingen naar kunst te kijken. We dagen ze uit om een eigen mening over kunst te formuleren.

In deze bundel vind je verschillende kijk-, doe-, schrijf- en tekenopdrachten terug. De opdrachten dagen jou en je leerlingen uit om écht te kijken naar kunstwerken. Zien we allemaal hetzelfde? Hoeveel details spot jij? Kijken we allemaal even lang naar een kunstwerk? Welke vragen zou jij willen stellen aan de kunstenaar/het kunstwerk? De lijst met vragen is eindeloos.

"Kijken naar en praten over kunst kan een belangrijke rol spelen om leerlingen te helpen bij het verwoorden en vormen van hun eigen mening. Ze leren daarbij niet enkel iets over hun eigen manier van kritisch denken, maar komen zo ook in aanraking met diverse ideeën en manieren om ze te benaderen. Het is niet enkel een kijken 'naar' kunst maar ook een kijken 'met' kunst."
– Cultuur in de Spiegel, Barend Van Heusden

Je zal opmerken dat de opdrachten in de lesmap redelijk algemeen zijn. Er wordt inhoudelijk niet dieper ingegaan op de kunstwerken. We reiken sleutels aan, geen pasklare antwoorden. Dit is een bewuste keuze. Het draait namelijk allemaal om het kijken en het beleven. En dat is voor iedereen een uniek en individueel gebeuren. Ik zie, ik zie wat jij niet ziet?

Kies een opdracht uit deze bundel, kies een kunstwerk uit de expo en ga met je leerlingen aan de slag. Zet je kijk-bril op, stap mee in de wondere wereld van Tageldimde/Middlegate en laat je verrassen.

Naast opdrachten vind je in deze lesmap ook een voor- en nabespreking. Het is belangrijk om leerlingen voor te bereiden op een expo-bezoek voor veel kinderen is dit namelijk geen vertrouwd gegeven.

PRAKTISCHE INFORMATIE

- Middlegate loopt van 17 september t.e.m. 17 december op vijf verschillende locaties in Geel: CC de Werft, de Halle, Jan Hoethuis, Het Badhuis en het AB-gebouw op de site van het OPZ.
- Een bezoek aan de expo kost €1 per leerling. Leerkrachten mogen gratis mee. Zitten er leerlingen met een Uitpas met kansentarief in jullie klas? Geef deze info zeker door, zij mogen de expo namelijk bezoeken aan het kansentarief.
- Willen jullie de expo bezoeken? Fantastisch! Stuur een mailtje naar lise.beerten@geel.be met de praktische info: wie, wanneer, hoe laat, welke locatie,... dan maken we de verdere afspraken.
- Vertrek als leerkracht niet onvoorbereid naar de expo. Lees de lesmap al eens door en bekijk welke opdrachten geschikt zijn voor jouw leerlingen. Maak een selectie in de opdrachten, wat wil je doen? Waar wil je op focussen? De opdrachten zijn zo gemaakt dat ze (bijna) voor elk kunstwerk van toepassing zijn.
- Wil je de expo als leerkracht graag op voorhand bezoeken? De expo is elke vrijdag, zaterdag en zondag open van 10u tot 17u.
- Bereid je leerlingen voor op een bezoek aan de tentoonstelling. In deze bundel vind je tips over hoe je dit in de klas kan doen.
- Toch liever met een gids op pad? Dat kan, stuur een mailtje en we bekijken wat mogelijk is.

Heb je nog vragen of opmerkingen over deze lesmap? Stuur een mailtje naar lise.beerten@geel.be en we helpen je graag verder.

Heel veel plezier met deze lesmap en jullie bezoek aan Middlegate. Prikkel ons met jullie mening(en) en bouw mee aan het verhaal van Middlegate.

Tot op Middlegate!

Lise Beerten

lise.beerten@geel.be

014 56 66 62

TIPS OM JE LEERLINGEN VOOR TE BEREIDEN IN DE KLAS

Bereid je leerlingen voor op het bezoek aan de tentoonstelling. Hieronder vind je enkele vragen die je aan je leerlingen kan stellen.

- Wat is een tentoonstelling?
- Wie is er ooit al eens naar een tentoonstelling geweest? Waar was dat? Wat weet je daar nog van?
- Wat is kunst?

Dit is een heel filosofische vraag waar iedereen een eigen mening heeft want kunst is namelijk voor iedereen iets anders. Er zijn een aantal factoren die terugkeren bijvoorbeeld: kunst is door de mens gemaakt. Kunst legt telkens opnieuw een link tussen de wereld en de kunstenaar.

- Wie kent er een kunstwerk?
- Wie heeft er thuis een kunstwerk?
- Wie kent er een kunstenaar?
- Wanneer ben je een kunstenaar?
- Maken jullie zelf ook kunst?
- Wat verwachten jullie te zien?
- ...

Overloop voor je bezoek de museumregels met je leerlingen. Het is belangrijk om leerlingen voor te bereiden op een expo-bezoek voor veel kinderen is dit namelijk geen vertrouwd gegeven.

MUSEUMREGELS

Wat mag er wel?

- Rondwandelen in de zalen en de kunstwerken langs alle kanten bekijken
- Bij een kunstwerk op de grond gaan zitten en het in je opnemen, vragen stellen, je mening zeggen, met elkaar praten over wat je ziet, ervaart, beleeft, denkt, elkaar helpen en inspireren. Zo ervaar je en beleef je het kunstwerk echt.

Wat mag er niet?

- Kunstwerken aanraken
Ze kunnen stuk gaan of vuil worden.
- Roepen
Zo stoort je andere mensen of kunnen we elkaar niet meer verstaan.
- Eten en drinken
Dan wordt het museum of zelfs de kunstwerken vuil.
- Lopen
Je kan ergens tegenaan lopen, je verstoort de rust in de expo.
- Niet leunen of tekenen op de vitrines en muren
Ze kunnen stuk gaan. Geef anderen ook de kans om te kijken.
- Met een rugzak, grote tas of koffer in de expo rondlopen. Je kan hiermee tegen een kunstwerk botsen.

TIJDENS JE BEZOEK AAN MIDDLEGATE

Hey!

Welkom op Middlegate! Super fijn dat jullie er zijn!

Middlegate is een tentoonstelling met heel veel kunstwerken van 54 verschillende kunstenaars. Middlegate is ook een speciale tentoonstelling. Is het je bijvoorbeeld al opgevallen dat er geen naamplaatjes bij de kunstwerken hangen maar nummers? Dat hebben de makers van de tentoonstelling bewust gedaan. Waarom? Zodat jullie extra goed gaan kijken naar de kunstwerken en zelf kunnen verzinnen waarover de kunstwerken gaan.

Zijn jullie klaar om op ontdekking te gaan en te kijken naar de kunstwerken?

Inleidende vragen

- Wat zien jullie als jullie hier binnen komen? Wat valt er op?
- Waar ben je nieuwsgierig naar?
- Zie je al een kunstwerk dat je graag van dichtbij wil bekijken?
- ...

Inleidende opdracht

- Hebben jullie al gezien dat de titel van Middlegate soms wordt geschreven als Tageldimde of als Agedmilted of als Teamedgild? Dat zijn maar gekke woorden, niet? Het zijn woorden die niet bestaan, woorden zijn gemaakt met de letters van Middlegate. Kunnen jullie ook woorden maken met de letters van Middlegate? Woorden die wel echt bestaan. Puzzelen maar!
(er ligt een enveloppe met letters in de infodoos)

Er bestaan geen foute antwoorden als je naar kunst kijkt.

Het is belangrijk dat de leerlingen dit weten en durven kijken van uit hun eigen beleving en gevoel. Als leerkracht kan je dit stimuleren door open vragen te stellen. Dit geeft de leerlingen ruimte om eigen meningen, gedachten, ervaringen te delen. Daarnaast is het belangrijk om actief te vragen naar de eigen beleving van de leerlingen. Bijvoorbeeld: hoe voel je je als je naar dit kunstwerk kijkt? Waaraan doet het je denken? Zou jij graag dit kunstwerk willen gemaakt hebben? Waarom wel/niet?

KJKOPDRACHTEN

Klaar om je kijk-bril op te zetten? Met deze kijkopdrachten dagen we je uit om écht goed te kijken. Klaar voor?

In- en uitzoomen

- Kijk naar een kunstwerk of object vanop grote afstand. Wat zie je? Wat valt onmiddellijk op? Zie je veel details? Wat zie je niet? Wat vult je fantasie aan?
- Kijk naar hetzelfde kunstwerk van dichtbij. Wat zie je dat je van op een afstand niet zag? Welke details vallen je op?
- Knijp één oog dicht, zie je dan hetzelfde? Vallen er andere zaken op?
- Ga nu eens aan de zijkant van het kunstwerk staan. Zie je nu andere dingen.
- We houden ons hoofd ondersteboven, wat je zie dan?

Ik zie, ik zie wat jij niet ziet? (opdracht in groep)

- Kies met vier één kunstwerk uit. Neem potlood en papier en zet je voor het kunstwerk. Zet je timer op 1 minuut. Noteer voor jezelf alles wat in je opkomt bij het zien van dit kunstwerk. Klaar? Na 1 minuut is het tijd om de antwoorden te overlopen. Zagen jullie allemaal hetzelfde?

Memory

- Kijk kort naar het kunstwerk en draai je vervolgens om. Probeer je in te beelden hoe het kunstwerk eruit ziet. Noem enkele elementen/details op die je opvielen toen je er naar keek. Draai je nu terug om en kijk naar het kunstwerk. Klopt het wat je zei?

Details (opdracht in groep)

- Eén persoon kiest een detail uit een kunstwerk. Het is aan de anderen om te ontdekken over welk detail het gaat door ja/nee-vragen te stellen. Lukt het jullie om het detail te achterhalen?

Niet mijn favoriet

- Welk kunstwerk vind je maar niks? Waarom? Kijk er een minuut naar. Kijk je nu anders naar het kunstwerk? Zie je details die je daarnet nog niet zag? Is je mening verandert?

Kijken met je ogen dicht

- Ga voor een kunstwerk zitten en sluit je ogen. Adem drie keer diep in en uit. Open je ogen voor één seconde. Wat heb je gezien. Adem nog een keer diep in en uit. Open je ogen voor tien seconden. Wat heb je gezien? Open je ogen voor één minuut. Wat zie je nu dat je nog niet had gezien?

Materialen

- Welke materialen had de kunstenaar nodig om dit kunstwerk te maken? Kijk eens goed! Probeer minstens tien dingen op te noemen.

Kijken met een gerichte blik

- Ga op zoek naar zoveel mogelijk cirkels, lijnen, (rode) vierkanten, bewegingen, je lievelingskleur,... in de kunstwerken. Hoeveel kan je er terugvinden? Maak er een foto van of teken ze na in je schetsboekje. Misschien kan je er nadien wel een collage van maken?

Wat zie je? Wat denk je? Wat voel je?

- Kijk aandachtig naar een kunstwerk. Wat zie je? Wat denk je? Wat voel je? (bijvoorbeeld: blij, vrolijk, moedig, boos, verdrietig, neutraal, gewoon, angstig, onrustig, triest,...)

TEKENOPDRACHTEN

Klaar om al tekenend de tentoonstelling te verkennen? Neem potlood en papier bij de hand en leef je uit!

Langer kijken

- Bekijk het kunstwerk heel goed, focus je op een detail. Teken het detail nu na. Lukt het je om dit te doen zonder op te kijken?

Lijntekening

- Maak een lijntekening van het kunstwerk: teken zonder dat je potlood van het papier te halen. Wat is het resultaat? Lijkt je tekening op het kunstwerk? Mis je kleuren? (misschien kan je je tekening in de klas nog verder inkleuren).

Blind tekenen (opdracht per twee)

- Eén persoon kiest een kunstwerk uit zonder dat de andere weet over welk kunstwerk het gaat. Persoon één omschrijft het kunstwerk aan persoon twee. Persoon twee tekent wat persoon een omschrijft. Vergelijk de tekening met het kunstwerk. Zijn er veel verschillen?

DOE-OPDRACHTEN

Volgende opdrachten zijn echte doe-opdrachten!

Tekstbordje

- Je zal ondertussen al wel opgemerkt hebben dat de kunstwerken geen naambordjes hebben. Kies een kunstwerk en bedenk er zelf een titel voor.

Selfie-time

- Maak een selfie met je favoriete kunstwerk. Waarom is dit je lievelingskunstwerk van de tentoonstelling? Wat vind je er zo mooi aan?

Na-apen

- Beeld uit wat je ziet. Lukt je dat? Dat is misschien niet altijd zo gemakkelijk. Lukt het je om het kunstwerk na te apen?

Vragen stellen (opdracht per twee)

- Welke vragen heb je als je kijkt naar een kunstwerk? Stel ze aan elkaar, dan kan de ander persoon hier op antwoorden? Misschien komen jullie wel samen tot een antwoord.

Rap Battle (opdracht in groep)

- Kies een kunstwerk en denk aan een liedje. Kan je de tekst van het liedje aanpassen aan wat je ziet op het kunstwerk? Bedenk een nieuw refrein. Of misschien zelf een volledig nieuw lied. Misschien is het wel leuk om in de klas een heuse rap battle te houden? Kan ieder groepje een strofe bedenken?

Blind kijken (opdracht per twee)

- Beschrijf een kunstwerk aan een klasgenoot. Maak de beschrijving zo levendig mogelijk. Waar start je mee? Vorm of inhoud? Feit of gevoel? Wat is voor jou het belangrijkste? Wat wil je zeker vertellen?

SCHRIJFOPDRACHTEN

Klaar om in je pen te kruipen? p.s. vergeet je fantasie niet te gebruiken.

De briefschrijver

- Schrijf een brief aan de kunstenaar. Welke vragen zou je hem/haar/hun willen stellen? Wat wil je graag weten? Is er iets wat je niet begrijpt? Of wil je de kunstenaar misschien vertellen wat je van het kunstwerk vindt? Hoe jij het ziet of ervaart? ...

De interviewer

- Interview een kunstwerk. Welke vragen wil je stellen? Wat wil je weten? Stel je vragen aan het kunstwerk in zijn geheel of aan details? Of wil je graag weten wat het kunstwerk al allemaal gezien heeft? Wie zijn de bezoekers? Hoe lang kijken mensen naar het kunstwerk? ...

Een verhaal

- Kies een kunstwerk uit waar je graag een verhaal rond zou maken. Wat voor een verhaal wordt het? Een sprookje waarin het kunstwerk de hoofdrol speelt? Of misschien een liefdesverhaal? Of nee, een eng verhaal brrrr.

TIPS VOOR NAVERWERKING

Een bezoek aan Middlegate is een belevenis die veel stof biedt om nog lang op verder te werken in de klas. Elke leerling heeft de tentoonstelling op zijn eigen unieke manier ervaren. Peil in de klas naar deze ervaringen en ga er mee aan de slag.

Kringgesprek

- Peil naar wat de leerlingen hebben onthouden van het bezoek aan de expo en hoe ze het bezoek en de kunst hebben ervaren.

Was het leuk? Waarom was het leuk? Wat is je bijgebleven? Waarom? Wat ga je niet vergeten? Wat hebben we gezien? Wie keek er heel graag naar de kunstwerken? Wat heb je ervaren? Heeft iets jou geraakt? Was er iets verwarrend? Wat wil je graag navertellen?

Dit kan ook op een actieve manier. Bijvoorbeeld: "maak je groot als je het bezoek leuk vond en klein als je het niet leuk vond."

Teken/schilder/... je favoriete kunstwerk uit de tentoonstelling

Gedichten of een verhaal schrijven

- Moedig je leerlingen aan om creatief te schrijven. Ze kunnen een gedicht schrijven over hun favoriete kunstwerk uit de tentoonstelling.
- Laat je leerlingen een verhaal schrijven over een thema van een kunstwerk. Waar gaat het volgens hun over? Wat is volgens leerlingen het verhaal achter het kunstwerk?

Maak je eigen catalogus/tentoonstelling

- Waarschijnlijk herinnert elke leerling zich één specifiek kunstwerk uit de tentoonstelling. Laat hen dit voorwerp tekenen, zonder het werk terug op te zoeken (uit het hoofd dus). De tekeningen kan je nadien bundelen tot een eigen klascatalogus.
- Hebben jullie verschillende tekenopdrachten gedaan tijdens het bezoek aan de expo? Hang ze op doorheen de klas, laat de leerlingen een passende titel bedenken en maak jullie eigen tentoonstelling. Misschien kan je zelfs andere klassen uitnodigen om de tentoonstelling te bezoeken. Laat de leerlingen gidsen en uitleg geven over hun kunstwerken.